

Студент 1 курсу
факультету міжнародних економічних відносин ХНЕУ

РОЗВИТОК КРОС-КУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Анотація. Запропоновано рекомендації щодо підвищення якості крос-культурного управління на підприємствах України в умовах поглиблення інтеграції країни в міжнародні економічні процеси.

Аннотация. Предложены рекомендации по повышению качества кросс-культурного управления на предприятиях Украины в условиях углубления интеграции страны в международные экономические процессы.

Annotation. Recommendations to improve the quality of cross-cultural management at the enterprises of Ukraine in terms of deepening the country's integration into international economic processes are proposed.

Ключові слова: крос-культурний менеджмент, комунікації, інтеграція.

У сучасному динамічному середовищі особливо гостро відчувається значний вплив глобалізації, інтернаціоналізації та інтеграційних процесів, які охоплюють весь світ. Все більш актуальною стає проблема вивчення культурних особливостей, менталітету окремих національностей та їх впливу на процес розвитку системи крос-культурного менеджменту, оскільки культура кожного народу є первинною до її економіки, політики, права та моралі. Більш гостро постає питання важливості впровадження крос-культурного менеджменту на підприємствах України, які працюють у сфері міжнародного бізнесу, особливо враховуючи її євроінтеграційний курс та участь у роботі міжнародних економічних організацій.

Тому необхідно сприяти посиленню інтеграції України в міжкультурні відносини з іншими країнами з метою використання переваг об'єданого ринку, створення сприятливих зовнішніх умов для національного розвитку, зміцнення міжнародних переговорних позицій країни з економічних питань, обміну досвідом ринкових реформ і підтримки національної промисловості та сільського господарства. Поглиблений аналіз існуючих національних і зарубіжних теоретичних розробок у сфері крос-культурного управління надає змогу досягти поставленої мети. Зараз в Україні мало уваги приділяється аспектам впровадження сучасного світового досвіду в цій галузі в ділову практику вітчизняних підприємств [1].

Метою даної статі є розробка напрямків розвитку крос-культурного менеджменту на вітчизняних підприємствах.

Для виконання поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: вивчити теоретичні основи та сучасний світовий досвід використання крос-культурного менеджменту на підприємствах; проаналізувати проблеми та особливості впровадження крос-культурних аспектів у системі менеджменту підприємств України; обґрунтувати пропозиції щодо підвищення ефективності міжкультурних комунікацій підприємства в умовах міжнародного бізнесу.

Існує ряд проблем, з якими стикається менеджер мультинаціональної фірми в повсякденній роботі і які суттєво залежать від культурного фону: мовні бар'єри, невербальне спілкування (жести, емоційність розмови, міміка, пози), сприйняття (через призму своєї культури), стереотипи, обставини часу і місця, етика, етноцентризм (переконання в перевазі своєї нації). Щоб їх вирішити, менеджер повинен знати національні особливості країни співробітника чи ділового партнера [2; 3].

Для вирішення цих проблем необхідно створити центри сприяння міжнародному бізнесу, що будуть надавати послуги в галузі крос-культурного менеджменту. В таких центрах будуть працювати спеціалісти із соціокультурних питань, професійні психологи, аудиторі, економісти, менеджери, та інші фахівці в галузі зовнішньоекономічної діяльності. Їх послугами можуть користуватись власники та менеджери підприємств, які вже є учасниками міжнародних економічних відносин або збираються ними стати.

Клієнти центрів зможуть отримувати інформацію щодо особливостей тієї чи іншої культури та специфіки ведення бізнесу в цій країні. Вивчивши особливості діяльності, якою займається клієнт, працівники центру запропонують йому відповідну організаційну структуру, систему мотивації, методи планування, прийняття рішень та вирішення конфліктних ситуацій і допоможуть розробити механізм ефективного крос-культурного менеджменту. Діяльність таких центрів також передбачатиме надання консультацій іноземним інвесторам щодо специфіки ведення бізнесу в українській діловій культурі, що дозволить збільшити приплив іноземних інвестицій в Україну.

Таким чином, запропонований підхід до впровадження в українську ділову практику крос-культурного аспекту управління сучасними підприємствами допоможе українським підприємцям ознайомитись з моделями поведінки представників різних національностей, що без сумніву надасть їм впевненості в спілкуванні та зменшить ризик помилок у роботі в мультинаціональному середовищі. Успішне співробітництво з іноземними партнерами буде сприяти втіленню досвіду і технологій розвинутих країн, розвитку національного виробництва, а також припливу іноземних інвестицій.

Наук. керівн. Петряев О. О.

Література: 1. Костин А. И. Кросс-культурный менеджмент и политическая среда в условиях глобализации экономики / А. И. Костин, И. А. Костина // Вестник Московского университета. Сер. 12 : Политические науки. – 2005. – № 1. – С. 103–131. 2. Сравнительный менеджмент : учебное пособие / под ред. С. Пивоварова. – СПб. : СПб ГУП, 2006. – 368 с. 3. Бунина В. Г. Кросс-культурный менеджмент и межкультурная коммуникация : учебное пособие / В. Г. Бунина. – М. : ГУУ, 2008. – 128 с.